

N:o 128.

Af Herr Jöns Persson: Om införande af öppen omröstning inom Riksdagens Kamrar och Utskott.

Min riksdagsmannabana är kort, kan således ej hafva särdeles erfarenhet af mot- eller medgång af rättvisans seger eller nederlag; men det nederlag och den skymf, som Riksdagen, enligt mitt förmenande, ådrog sig genom det beslut, som fattades i frågan om den politiska rösträttens utsträckning, är ganska beklaglig. Då den rättvisa sak, som i nämnda fråga förelåg, icke ens vann bifall i Andra Kammaren, kan man lätt komma på den tanken, att folket i allmänhet behöfver bättre se till, hvilka de äro som på Riksdagen i sjelfva verket försvara dess rättvisa och billiga anspråk. Hvad skall nu folket tänka, då det å andra sidan ser, att nästan huru obilliga anspråk som helst på statens mellankomst med understöd för misslyckade företag och statstjenarnes löneförhöjningar vinna Riksdagens bifall, hvaraf följer statens stegrade skuldsättning eller ock skatteförhöjningar? De sansadt tänkande måste fråga sig: huru är det möjligt, att våra ombud från landet kunna hysa sådana åsigter? Hvem eller hvilka äro de som så handla efter den öfvertygelse, som ej kan leda till landets allmänna bästa. Vål får man medgifva, att sparsamhet hittills under denna riksdag vid många tillfällen iakttagits; men befaras kan, att det är sjelfva den ekonomiska nöden, som drifvit dertill lika mycket om icke mera än sparsamhetsandan.

Med stöd af den erfarenhet man fick vid förenämnda fråga finner man, att ehuru hvar och en voterar efter sin öfvertygelse, ty derom är intet tvifvel; finner man, säger jag, att månget ombuds öfvertygelse icke är, enligt mitt förmenande, den rätta, men för folket vi representera att få reda på den eller de, som hysa en så afvikande öfvertygelse, det är i sanning svårt om icke alldeles omöjligt, då voteringen sker med slutna sedlar.

Bih. till Riksd. Prot. 1879. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 20 Häft.

Då en sådan fråga som den rättmätiga utsträckningen af den politiska röst-rätten, sådan den vid denna riksdag förelåg, icke ens vann bifall i Andra Kam-maren, kan man förundra sig och med skäl fråga, hvilka äro de representanter, som så handla med folkets rättmätiga yrkanden? Ingen lärer vilja bestrida, att det är af stor vikt för folket att veta, huru dess valda ombud hvar för sig noga fullgöra sina maktpåliggande åligganden, således ligger ock stor vikt uppå, att öppen om-röstning vidtages på Riksdagen. Det lärer ock i de flesta andra länders lagstif-tande församlingar vara fallet, och derest så komme att tillgå äfven här, skulle det utan tvifvel för framtiden klargöra ställningen i Riksdagen och säkerligen med-föra stor fördel, ty deraf kunde valmännen vid kommande val med mera vissbet veta, om de med fördel skola omvälja de förra ombuden eller de äro af behof att utse nya.

Vid lagstiftningen om de slutna vooteringsedlarne har möjligtvis den tanken gjort sig gällande, att den, som icke eger mod nog till att låta sin åsigt blifva offentlig, kan skyla sig med den slutna vooteringssedeln; men jag är viss på, att den som vill, utan andras påtryck eller eget intresse, följa sin egen rena öfver-tygelse, kan icke sakna mod låta sitt handlingssätt blifva offentligt, och den, som icke eger så pass mod, bör ej deltaga i riksdagsgöromålen, hvadan jag vågar föreslå,

att Riksdagen för sin del beslutar, att öppen omröstning skall i Riksdagen och dess Utskott införas, och att sådant beslut förklaras hvilande på sätt grundlagen föreskrifver; öfver-lemnande jag till Konstitutions-Utskottet att bestämma, huru-vida den ifrågasatta ändringen i omröstningssättet lämpligast kan ske genom namnupprop eller aflemnande af öppna vote-ringssedlar.

Om remiss till Konstitutions-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 24 Mars 1879.

Jöns Persson.
